Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător Scripliuc Mihaela
Dosarul nr. 2r-4/2025 (2-24140794-02-2r-02012025)

D E C I Z I E

13 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Dorin Dulghieru și Diana Corlăteanu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de avocatul ***** în interesele *****,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 decembrie 2024, prin care s-a admis parțial cererea înaintată de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie,

în cauza civilă, la cererea lui ***** depusă în nume propriu, cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului *****,

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 10 decembrie 2024, ***** a depus în nume propriu cerere privind aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor admise de către agresorul *****.

În motivarea cererii a indicat că, a fost în căsătorie cu *****, iar actele de violență la care este supusă se caracterizează prin violență psihologică, exprimări necenzurate, amenințări cu aplicarea violenței, jigniri, umiliri, înjurare, insultare, amenințări verbale și violența fizică.

A relatat că, agresorul ***** este foarte periculos, agresiv violent și are un comportament necontrolabil.

Victima a indicat că, ultimele acte de violență au avut loc la 25 și 26 noiembrie 2024 când ***** a aplicat violența psihologică și violența fizică față de victimă.

A mai evidențiat că, cazuri au fost înregistrate în Registrul de evidență altor informații cu privire la infracțiuni și incidente (Registru nr.1) al Inspectoratului de Poliție Orhei cu nr. 20242700826.

***** a menționat că, anterior la 4 iunie 20124 în privința agresorului ***** a fost emisă ordonanță de protecție.

Iar la 3 septembrie 2024, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central, ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78^1 Cod contravențional.

Astfel, prin prisma Legii nr. 45 din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie și art. 278^3 -278^9 ale Codului de procedură civilă, a solicitat emiterea ordonanței de protecție pe un termen de 3 luni, cu aplicarea față de ***** a următoarelor măsuri de protecție, și anume:

- obligarea lui ***** de a părăsi temporar locuința comună situată în r-nul *****;

- obligarea lui ***** de a sta departe de locul aflării victimei ***** la o distanță ce ar asigura securitatea acestora, dar nu mai puțin de 300 metri excluzând orice contact vizual cu victima;

- interzicerea lui ***** de a vizita locul de trai al victimei și anume r-nul *****;

-interzicerea lui ***** de a contacta prin telefon, corespondență poștală sau în orice alt mod pe victimă.

Măsurile de protecție să fie aplicate prin monitorizare electronică.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 decembrie 2024 a fost admisă parțial cererea depusă în nume propriu de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului *****.

S-a eliberat ordonanță de protecție, prin care s-au stabilit în favoarea victimei *****, născută la 5 noiembrie 1950 pentru o perioadă de 60 de zile, începând cu 11 decembrie 2024 până la 11 martie 2025, următoarele măsuri de protecție a victimei violenței în familie, față de acțiunile agresorului *****, născut la 25 august 1945:

- s-a obligat ***** de a părăsi temporar locuința comună de pe adresa: raionul *****;

- s-a obligat ***** de a sta departe de locul aflării victimei ***** la o distanță ce ar asigura securitatea acestora, dar nu mai puțin de 300 metri excluzând orice contact vizual cu ea;

- s-a interzis agresorului ***** de a vizita locul de trai a victimei;

- s-a interzis agresorului ***** oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondența sau în orice alt mod, cu victima *****.

În rest cererea a fost respinsă.

În vederea executării măsurilor de protecție stabilite, s-a aplicat monitorizarea electronică.

S-a explicat victimei şi agresorului că, măsurile de protecție pot fi retrase odată cu dispariția pericolului care a condiționat luarea acestor măsuri şi pot fi prelungite în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condițiilor prevăzute în prezenta ordonanța de protecție.

S-a încasat de la *****, în beneficiul Statului taxa de stat în sumă de 250 de lei.

Executarea ordonanței de protecție s-a pus în seama Inspectoratului de ***** și se execută imediat.

Solicitarea recurentei:

Invocând parțial dezacordul cu soluția primei instanțe, la 13 decembrie 2024, avocatul ***** în interesele *****, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 decembrie 2024, solicitând amiterea recursului, casarea parțială a încheierii instanței de fond, cu pronunţarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii și aplicarea măsurilor de protecție pe un termen de 90 de zile.

Argumentele recurentei:

În argumentarea cererii de recurs, avocatul ***** în interesele ***** a invocat că victima are probleme cardiace și toate cele întâmplate nu îi fac bine.

A relatat că, în prima zi după expirarea termnului de 45 de zile stabilit prin ordonanța Judecătoriei Orhei, sediul Central din 4 iunie 2024, agresorul a aplicat din nou violență fizică asupra victimei, fiind emisă hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 3 septembrie 2024, prin care agresorul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78^1 Cod contravențional. Ultimele acte de violență psihologică și fizică au avut loc în luna octombrie și la 25-26 noiembrie 2024.

A notat că, prin declarațiile victimei s-a stabilit că, agresorul manifestă violență fizică și psihologică în raport cu ea.

Consideră că, circumstanțele relatate denotă cert că, instanţa de fond urma să stabilească termenul aplicării ordonanației de protecție de 90 de zile.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost pronunţată la 11 decembrie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 13 decembrie 2024 (f.d. 62-65).

Astfel, recursul declarat de avocatul ***** în interesele *****, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 decembrie 2024, se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul este neîntemeiat și pasibil de a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În acord cu art. 278^3 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, cererile privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie se examinează de instanțele judecătorești conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepțiile și completările stabilite în prezentul capitol și în legislația de prevenire și combatere a violenței în familie. Instanța examinează cererea de aplicare a măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie cu participarea victimei și a persoanelor interesate. În calitate de persoane interesate pot fi atrase în proces oricare dintre instituțiile abilitate prin lege cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului.

Norma cuprinsă la art. 278^4 alin. (1) Cod de procedură civilă reglementează că, cererea privind aplicarea măsurilor de protecție se depune la instanța judecătorească de către victimă personal sau prin reprezentant. În caz de imposibilitate a depunerii cererii de către victimă din motive de sănătate, vârstă, din alte motive întemeiate, la solicitarea ei, cererea privind aplicarea măsurilor de protecție poate fi depusă în interesele victimei de către organul de poliție, organul de asistență socială sau de către procuror. Cererea privind aplicarea măsurilor de protecție în interesele copilului sau ale persoanei în privința căreia a fost instituită o măsură de ocrotire poate fi depusă de autoritatea tutelară, persoana însărcinată cu ocrotirea persoanei aflate sub ocrotire, de procuror sau de orice altă persoană care justifică un interes privind apărarea și protecția personală sau patrimonială a

persoanei aflate sub ocrotire și în lipsa solicitării din partea victimei sau a reprezentantului ei legal.

În accepțiunea art. 278[6] alin. (3) Cod de procedură civilă, declarația victimei este suficientă pentru emiterea ordonanței de protecție în caz de pericol iminent de comitere a violenței fizice.

Norma consacrată la art. 278[7] alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, stiuplează că, instanța de judecată emite în 24 ore de la primirea cererii privind aplicarea măsurilor de protecție, o încheiere prin care admite sau respinge cererea. În cazul admiterii cererii, instanța emite o ordonanță de protecție, prin care aplică agresorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună sau de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de administrare și dreptului de dispoziție asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanță ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia;

c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează;

e) obligarea, până la soluționarea cazului, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

f) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere, dacă o asemenea acțiune este determinată de instanța de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenței sau pentru eliminarea ei;

g) limitarea drepturilor în privința bunurilor comune cu victima;

h) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

i) interzicerea de a păstra și a purta armă.

Măsurile de protecție prevăzute la alin. (2) lit. a)-d) se aplică în mod obligatoriu cu monitorizare electronică, în modul prevăzut de lege. Măsurile de protecție se aplică pe un termen de până la 3 luni.

Articolul 2 al Legii cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie nr. 45 din 1 martie 2007 definește violența în familie ca acte de violenţă fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv ameninţarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privinţa altui membru al aceleiaşi familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral, iar violenţă fizică ca fiind vătămare intenţionată a integrităţii corporale ori a sănătăţii prin

lovire, îmbrâncire, trîntire, tragere de păr, înţepare, tăiere, ardere, strangulare, muşcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acţiuni cu efect similar. Victimă- persoană adultă care a fost supusă actelor de violență împotriva femeilor și/sau actelor de violență în familie.

Prin prisma art. 3 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45 din 1 martie 2007, subiecţi ai violenţei în familie sunt agresorul şi victima membri ai aceleiaşi familii. Subiecții violenței împotriva femeilor sunt agresorul și victima.

Membri de familie, în sensul prezentei legi, sunt:

a) în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă şi curatelă, în privinţa cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii;

b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, în privinţa cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

În virtutea art.12 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, persoanele care pot depune cerere despre comiterea actelor de violență în familie sunt: a) victima; b) în situație de criză, membrii de familie; c) persoanele cu funcție de răspundere și profesioniștii care vin în contact cu familia; d) autoritatea tutelară; e) alte persoane care dețin informații despre pericolul iminent de săvârșire a unor acte de violență sau despre săvârșirea lor.

În temeiul art.15 alin. (1) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45 din 1 martie 2007, instanța de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii, o ordonanță de protecție, prin care poate oferi asistență victimei, aplicând agresorului următoarele măsuri:

a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de proprietate asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei;

c) obligarea de a nu contacta victima, copiii acesteia, alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea de a vizita locul de muncă și de trai al victimei;

e) obligarea, până la soluționarea cazului, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

f) obligarea de a plăti cheltuielile și daunele cauzate prin actele sale de violență, inclusiv cheltuielile medicale și cele de înlocuire sau reparare a bunurilor distruse sau deteriorate;

g) limitarea dispunerii unilaterale de bunurile comune;

h) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere dacă o asemenea acțiune este determinată de instanța de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenței sau dispariția ei;

i) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

j) interzicerea de a păstra și purta armă.

Aliniatul (3) al aceluiași articol stipulează că, măsurile de protecție prevăzute la alin.(1) se aplică pe un termen de până la 3 luni, pot fi retrase odată cu dispariția pericolului care a condiționat luarea acestor măsuri și pot fi prelungite în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condițiilor prevăzute în ordonanța de protecție.

Colegiul reține că, scopul adoptării Legii nr. 45 din 1 martie 2007 a fost consolidarea, ocrotirea și sprijinirea familiei, asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației cu privire la familie, realizarea egalității de gen între femei și bărbați ca element-cheie în prevenirea violenței asupra femeilor, precum și faptul că violența în familie afectează femeile în mod disproporționat, iar prin aplicarea măsurilor de protecție, asupra victimei se urmărește înlăturarea pericolului de a fi supusă violenței sau altor acțiuni ilegale din partea agresorului, or este pusă în pericol viața și sănătatea victimei, în prevenirea unor noi acte de violență asupra victimei și/sau asupra altor membri ai familiei, precum și în prevenirea distrugerii bunurilor victimei, a averii comune a familiei.

Conform recomandării Comitetului de Miniștri (2002) din 30 aprilie 2002, statul trebuie să ia măsuri pentru a permite autorităților judiciare să adopte măsuri intermediare în vederea protejării victimelor, împiedicării autorului violenței de a intra în contact cu victimele, comunicării cu sau apropierii de acestea, de a locui în anumite locuri specificate sau frecventării anumitor locuri, să penalizeze toate încălcările cu măsurile impuse de către autorități pentru agresori.

Corespunzător, art. 9 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă stabilește că, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei, motivele invocate de recurentă, Colegiul costată că, instanța de fond corect a reținut starea de fapt și corect a aplicat cadrul legal situației.

Din piesele cauzei și din explicațiile date de către părți în instanța de fond, s-a stabilit cu certitudine că, victima ***** și agresorul ***** s-au aflat în căsătorie, sunt divorțați, ulterior au început a concubina.

S-a stabilit că, *****, conform notei informative din 4 decembrie 2024, a solicitat Centrului de Justiție Familială al Poliției asistență psihologică. (f.d. 8)

Este notabil și faptul că, ***** a depus plângere la IP Orhei, prin care a solicitat atragerea la răspundere a fostului său soț, *****, care a încercat să o agreseze fizic (f.d. 14) și a fost audiată în calitate de victimă. (f.d. 15-19)

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 3 septembrie 2024, a fost recunoscut vinovat ***** de comiterea contravenției prevăzute de art. 78^1 Cod contravențional. (f.d. 21-24)

Aderent, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Centru din 4 iunie 2024, s-a admis parțial cererea depusă de victima ***** cu privire la eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva presupusului agresor *****. S-a eliberat ordonanța de protecție pe un termen de 45 de zile. (f.d. 25-31)

Astfel, în contextul prevederilor art. 3 alin. (2) al Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Colegiul atestă că, la caz părțile sunt subiecți ai violenței în familie și cad sub incidența art. 3 alin. (2) lit. b) a Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Totodată, instanța de recurs atestă că, conform jurispudenței CtEDO, în cazurile de violență domestică, drepturile agresorului nu pot să ia locul drepturilor victimei la viață și integritatea fizică și mentală. Tema violenței în familie nu este o chestiune privată sau de familie, ci o chestiune de interes public, care implică acțiunea eficientă a statului (*hotărârea din 09.06.2009 în cauza Opuz c.Turciei, cererea nr.33401/02*).

Colegiul precizează și faptul că, violența în familie deseori se petrece în lipsa martorilor și devine dificil de probat, iar din acest punct de vedere în cazul violenței fizice sunt suficiente afirmațiile victimei pentru a aplica măsuri de protecție.

În circumstanțele speței, solicitarea petiționarei privind eliberarea ordonanței de protecție în privința acesteia este justificată, ținând cont, în mod special, de declarațiile victimei din care rezultă că, ultima este ofensată, insultată, lovită, urmare a acestor fapte, fiindu-i cauzată o stare de anxietate, frică de siguranța proprie, existând astfel o bănuială rezonabilă de pericol eminent pentru integritatea petiționarei, îndeosebi în condițiile în care ***** anterior a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției perevăzute la art. 78^1 Cod contravențional și supus răspunderii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul societății - 50 ore. (f.d.21-24)

Din aceste considerente, prima instanță corect a dedus faptul că, ***** este victimă a violenței în familie care urmează a fi protejată de stat prin intermediul instituțiilor de drept, căruia îi revine obligația pozitivă de a acționa în scopul garantării dreptului la respectarea vieții private și de familie, protecției efective împotriva violenței în familie, iar ***** este o persoană violentă care urmează să fie limitat în drepturile sale.

Totodată, instanța de fond corect a constatat temeinicia parțială a cererii depuse de victima ***** în privința sa, reținând că prin aplicarea măsurilor de protecție victimei violenței în familie, se urmărește scopul legal de a crea condiții în care agresorul ***** să fie în imposibilitate să comită anumite acte de violență asupra victimei, petiționara nefiind lipsită de dreptul de prelungi după necesitate măsurile de protecție.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar reține și faptul că, deși recurenta, ***** pretinde că, în privința s-a a fost aplicată violență fizică, totuși a refuzat expertiza medico-legală (f.d. 14), dar este evident că, din conținutul Notei informative eliberată de Centrul de Justiție Familială al Poliției din 4 decembrie 2024 reiese că, ***** o agresează psihologic prin intimidări și înjosiri constante, jigniri cu cuvinte necenzurate, urmărită în locurile unde merge, iar în timpul ședinței de consiliere s-a observat un șir de emoții negative trăite intens: blocaj emoțional, îngrijorare, frică, neliniște pentru siguranța proprie, descurajare.

Așadar, contrar aserțiunilor recurentei, Colegiul consideră corectă instituirea măsurilor de protecție pe o perioadă de 60 zile, termen rezonabil și echitabil în raport cu circumstanțele specifice ale cauzei, în vederea asigurării, pe de o parte, a protecției victimei violenței în familie, *****, iar pe de altă parte termen suficient pentru corectarea și prevenirea altor acțiuni de violență din partea agresorului, motiv pentru care Colegiul menține încheierea și ordonanța de protecție emise de prima instanță.

Colegiul civil ține să remarce și faptul că, recurenta în cererea de recurs nu a invocat un argument în plus, care ar combate concluziile din încheierea recurată și nu a prezentat anumite temeiuri care ar conduce la casarea încheierii atacate.

Finalmente, instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respectiv va respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).*

Ca urmare a celor expuse, Colegiul judiciar respinge alegațiile *****, reprezentată de avocatul *****, ca fiind lipsite de substanță.

Având în vedere faptul că, încheierea primei instanțe și ordonanța de protecție sunt întemeiate, fiind aplicate corect normele de drept material și procedural, iar motivele invocate de către recurentă sunt lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea emisă de prima instanță.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de avocatul ***** în interesele *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 decembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea lui ***** depusă în nume propriu, cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul Ana Panov

Judecătorii Dorin Dulghieru

Diana Corlăteanu